

Uusi ranskalainen aikakauskirja

Études finno-ougriennes. Tome I 1964. Éditées par le Groupe d'Études Finno-Ougriennes de l'Association des Élèves, Anciens Élèves et Amis de l'École Nationale des Langues Orientales Vivantes. Limoges 1965. 69 s.

Ensimmäisen ranskankielisen fenno-ugristiikkaa käsittelevän aikakausjulkaisun esittelyssä André Mirambel selvittää lyhyesti fenno-ugristiikan tämänhetkistä asemaa Ranskassa. Ainoata vakinaista fenno-ugristiikan oppituolia hoi-

taa professori Aurélien Sauvageot l'École Nationale des Langues Orientales Vivantesissa. Tämän korkeakoulun piirissä on myös pääasiassa pantu alulle esiteltävänä oleva julkaisu. Toimituskunnan puheenjohtajana on prof. Sauvageot, toi-

sena puheenjohtajana Jean Perrot, Montpellier'n yliopiston yleisen kielitieteen professori, ja julkaisun päätoimittajana Jean Gergely. Toimituskuntaan kuuluvat lisäksi Vilho Kallioinen, Vahur Linnuste, Olivier-Guy Tailleux ja Bertrand Boiron. Julkaisu tullaan esittelyn mukaan omistamaan fennougristiikalle sanan laajassa mielessä. — Ensimmäinen osa, joka johdannon lisäksi sisältää viisi tutkielmaa, on melkein kokonaisuudessaan omistettu Unkarille ja unkarin kielelle.

Aurélien Sauvageot käsittelee kirjoituksessaan kvantiteetin asemaa unkarin kielessä. Hän esittää aluksi eräänlaisena johdantona esimerkistöä muotoryhmistä, joissa kvantiteetti esiintyy distinktiivisenä tekijänä, suurin piirtein samoin kuin aikaisemmin teoksessaan *Esquisse de la langue hongroise*. Konsonanttisten kvantiteettioppositioiden lukumäärä ei yllä unkarin kielessä samaan kuin vokaalisten oppositioiden. — Kirjoittaja pohtii sen jälkeen erityisesti vokaalioppositioiden *a/á, e/é* »epäpuhtautta» binaarissa kvantiteettisysteemissä. Sauvageot pitää oppositioita *i/i, u/ú, ü/ű* asemassa, jossa kvantiteetin ei tarvitse esiintyä niin kategorisesti distinktiivisenä kuin oppositioissa *a/á, e/é*. Näissä siis kirjoittajan mielestä kvantiteetti realisoituu tavallaan kaksinkertaisena: lyhyenä ja pitkänä asteena sekä avoimena (*ouverte*) ja suljettuna (*fermée*) asteena.

Lauseopillisessa tutkielmassa »*Pré-verbes et aspect en hongrois*» Jean Perrot esittää johdantona (*Position du problème*) laajempaan tutkimukseensa ajatuksia aspekti-käsitteen vaiheilta. Unkarin kieleen kohdistunut aspektintutkimus on ollut liian ylimalkaista, vailla riittäviä viittauksia esiintymisehtoihin. On sen vuoksi selvittävä teoreettisesti vielä sekava käsite aspekti, verbinpre-

fiksien luokat ja prefiksien luokat. Fiksiesimerkkinä Perrot'lla on *meg*. On tapauksia kuten *írom a levelet: megírom a levelet, írok egy levelet: megírok egy levelet*, joissa prefiksillä voidaan selvästi osoittaa semanttinen tehtävä. Aspektintutkimuksessa on tarkoin selvittävää prefiksien ja suffiksien ero sekä prefiksien autonomia eri syntagmoissa.

Alain Ducellier on laajassa tutkielmaansa ryhtynyt selvittämään unkarilaisen ilmestymistä Euroopan piiriin ja Unkarin varhaishistoriaa varhaisimpien bysanttilaisten lähteiden pohjalta. Hän käsittelee mm. Unkarin nimen historiaa. — Karl Boudan saksankielinen tutkimus »*Huavestudien I*» käsittelee Meksikon huaven kielessä ilmeneviä piirteitä, joita B. pitää uralilaisina, kolmen tekstikokoelman pohjalta (*El santo Evangelio segun San Juan, México 1958; Milton Warkentin, Juan Olivares, The holy bells and other huave legends. Tlalocan II México 1947 223—234; Paul Radin, huave texts, IJAL V 1929 1—56*).

Viimeisenä julkaisussa on 80-vuotiaalle säveltäjä Zoltán Kodálylle omistettu Antál Molnárin ja Géza Fridin kirjoitukset. Säveltäjää tarkastellaan näissä kirjoituksissa hänen oman sävellystuohtantonsa valossa.

Mielenkiintoisen uuden aikakausjulkaisun vakuutetaan ilmestyvän tänä vuonna vähintään 200-sivuisena. Tulevista kirjoituksista julkaisija mainitsee mm. Aurélien Sauvageot'n suomen kielien kvantiteettikysymystä käsittelevän artikkelin, Anna Zalcmanin tutkimuksen Suomen lappalaisista, Gábor Lükön »Indo-eurooppalaisia jälkiä suomalais-ugrilaisten kansojen kansanmusiikissa» ja György Szomjas-Schiffertin »Suomalais-ugrilaisten kansojen kansantanssien melodioista».

PEKKA UUSIVIRTA